

هرمتیکا

حکمت مفقوده‌ی فرعونان

گزیده‌هایی از متون هرمسی

تیموتی فرک ، پیتر گندی
ترجمه‌ی فریدالدین رادمهر

The Hermetica
The Lost Wisdom of the Pharaohs
Timothy Freke & Peter Gandy

هرمتیکا، حکمت مفقوده‌ی فرعونان

گزیده‌هایی از متون هرمسی

ویراسته: تیموتی فرک و پیتر گندی

ترجمه: فریدالدین رادمهر

ویرایش: تحریریه‌ی نشرمرکز

حروف‌چینی، نمونه‌خوانی، صفحه‌آرایی: یخش تولید نشرمرکز

طرح جلد: ابراهیم حقیقی

چاپ اول ۱۳۸۴، شماره‌ی نشر ۷۶۸

چاپ سوم ۱۳۹۵، ۵۰۰ نسخه، چاپ کلونون چاپ

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۰۵-۸۳۸-۸

نشرمرکز: تهران، خیابان دکتر فاطمی، روبه‌روی هتل لاله، خیابان باباطاهر، شماره‌ی ۸

تلفن: ۳-۴۶۲-۸۸۹۷ فاکس: ۸۸۹۶۵۱۶۹

Email: info@nashr-e-markaz.com

همه‌ی حقوق چاپ و نشر این ترجمه برای نشرمرکز محفوظ است.

تکثیر، انتشار و بازنویسی این ترجمه یا قسمتی از آن به هر شیوه از جمله: فتوکپی، الکترونیکی، ضبط و

ذخیره در سیستم‌های بازیابی و پخش بدون دریافت مجوز قبلی و کتبی از ناشر ممنوع است.

این اثر تحت حمایت «قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان ایران» قرار دارد.

سرشناسه: فرک، تیموتی، ۱۹۵۹- م Freke, Timothy

عنوان و نام پدیدآور: هرمتیکا، حکمت مفقوده‌ی فرعونیان / تیموتی فرک و پیتر گندی: ترجمه‌ی فریدالدین رادمهر

مشخصات ظاهری: هشت، ۲۴۲ ص.

یادداشت: عنوان اصلی: The Hermetica: The Lost Wisdom of the Pharaohs

موضوع: هرمس

شناسه افزوده: گاندی، پیتر، Gandy, Peter

شناسه افزوده: رادمهر، فریدالدین، ۱۳۳۸- م مترجم

رده‌بندی کنگره: ۱۴۸۲ / ف ۲۰۴ / ۱۶۰۱ BF

رده‌بندی دیویی: ۱۳۵ / ۲۵

شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۸۴-۱۰۳۳۸ م

به یاد جوردانو برونو

ت. فرک، پ. گندی

فهرست

- پیشگفتار مترجم ۱
- بحثی از مترجم ۸
- پیشگفتار ۲۳
- ۱- پیشگویی‌های هرمس ۴۹
- ۲- تشرّف هرمس ۵۹
- ۳- وجود آتوم ۶۹
- ۴- تأمل در آفرینش ۸۱
- ۵- کیهان زنده ۹۱
- ۶- دور زمان ۹۹
- ۷- خدایان ۱۰۳
- ۸- طبقات آفرینش ۱۱۱
- ۹- آفرینش نوع انسان ۱۱۵
- ۱۰- تولّد فرهنگ بشری ۱۲۳
- ۱۱- آدمی یک اعجاز است ۱۲۹

هفت

۱۲- منطقه البروج و تقدیر ۱۳۹

۱۳- عام و خاص ۱۴۷

۱۴- تجسد روح ۱۵۵

۱۵- مرگ و جاودانگی ۱۶۵

۱۶- غفلت از روح ۱۷۵

۱۷- معرفت آتوم ۱۸۳

۱۸- تولد دوباره ۱۹۱

۱۹- تعالیم سزّی ۱۹۹

۲۰- در ستایش آتوم ۲۰۷

منابع متن ۲۱۸

یادداشت‌های مترجم ۲۲۰

پیشگفتار مترجم

بحث از حقیقت دشوار است و جذّاب؛ دشوار است به علّت‌های مختلف، شاید یکی از این دشواری‌ها آن است که همگان جوّی‌ای آن‌اند و داعیه و وصولش دارند، و برای اثباتِ مدّعی خویش، چه‌ها کرده و چه‌ها که می‌کنند و حتّی جان نیز می‌دهند. به راستی، معمای هستی است این‌که حقیقت چیست و از آن کیست. شاید دشواری دیگر، این پندار باشد که با گذشت زمان، حقیقتِ پرده‌های بیشتری از رُخسارِ خویش بر می‌افکند، جمالِ حقیقت نزد گذشتگان لباس‌ها بر تن داشت، امّا هر چه پیش‌تر می‌رود، عریان‌تر می‌گردد؛ معنای این سخن آن است که آیندگان بهتر می‌بینند تا گذشتگان؛ و بنا بر این، دنیای مدرن بیش از عصر روشنگری از حقیقت نصیب داشت و عصر روشنگری بیش از رنسانس سهم برده بود و به همین نحو، چنان می‌توان در گذشته‌ها پا به عقب نهاد و گفت که در عصر یونان قدیم و ایران باستان، حقیقتی نبود جز افسون و افسانه.

دشواری دیگر شاید این باشد که اصل به حقیقت، از آنجا که حقیقت را واحد می‌داند، خود را نیز یگانه می‌داند و برای دیگران سهمی، ولو

اندک در نظر نمی‌گیرد، بالاخص اگر خود با رنج و سختی به حقیقت دست یافته باشد که دیگر، آسان آن را با کسی سهیم نمی‌شود، او وارد زبانش این است:

آن‌که ارزان می‌خرد، ارزان دهد   گوهری طفلی به قرصی نان دهد

این سخن را اگر از حیث سلوک بر زبان رَود، شاید بتوان به نوعی پذیرا شد، ولی از سوی آنان که سودای تجارت در سر دارند و حقیقت را در مظانّ بیع و شراع می‌نهند، نمی‌توان پسندید. مگر حضرت مسیح، یعنی عین حقیقت، به حواریون خویش نگفت: مُفت یافته‌اید، پس مفت بدهید. حقیقت را بایستگی بر نمی‌تابد، شایستگی می‌باید. شاید یکی از جذّابیت‌های بحث درباره‌ی حقیقت همین است که چون فارغ از زمان و مکان است، همیشه می‌توان به آن دست یافت و همه جا می‌توان از آن سراغ گرفت. در این صورت، سهم کسانی نظیر سقراط از حقیقت بیشتر است تا برخی از آدمیان به روزگار ما. شاید به لطف دانش و صنعت و تکنولوژی امروز بسی چیزها بدانیم که گذشتگان در حسرتش می‌مُردند، ولی در علم به خویشتن خویش و امور روحانی، چندان یقین ندارم که بیشتر از ایام قبل و روزگاران کهن نکته‌ها بدانیم.

مباد از این سخن، این معنا متبادر به ذهن گردد که باید علم و دانش مدرن را نفی نمود و به گذشته‌ها سفر کرد و به پرستش قدما مشغول گشت، که این حرف، فقط بر نادانی بیافزاید و از قدر و قیمت آدمی بکاهد. بخشی از ارزش آدمی، همین علم است و دانش که چشم بصیرت و تن می‌گشاید تا بر آفاق عالم نظر کنیم و به ترفیه حال خویش کوشیم. نباید غافل شد که همه‌ی جهان برای آن پیدا آمده است که آدمی راحت‌تر زندگی

کسانی را یافت که بر سر آن بودند تا از مقام آدمی، شأنی دیگر بجویند. مقام انسان را بلند می‌دیدند و این بلندی را در تمسک به راستی و درستی و حقیقت و حق‌پرستی می‌یافتند. فضائل اخلاقی را مقوم وجود انسان می‌دانستند و بهترین طراز و زینت او را اوصاف رحمانی می‌دیدند. از نظر آنان شجاعت به این معنا نبود که در میدان حرب، تن به مخاطره داد و خصم‌ها کُشت. شجاع‌تر از این، کار آن فردی است که اگر چه قادر است بکُشد، برای حقیقت سینه سپر کند و کشته شود و از سخن حق خویش روی بر نگرداند، کشته شدن را بهتر از کشتن داند و مظلومیت را برتر از ظالم شدن بیند. ناگفته نماند که اینان نیز شمشیر به دست دارند ولی شمشیر حق‌پرستی و به میدان حرب می‌روند ولی در محراب ستیز با نفس اماره. فغان آنان از خویشتن خویش است که بُت می‌آفریند و آئین بت‌پرستی وضع می‌کند و به راستی این بت‌شکنی اصل همه بت شکستن‌هاست. وقتی نتوان انانیت و کبر و خودپرستی را در خویشتن کُشت، خواه متمدّن امروز باشد، خواه منزل‌گزیده در بیغوله‌ها، خواه زن باشد و خواه مرد، خواه به روزگار کهن زندگی کند و خواه به امید آینده دل بندد، جملگی شأن انسانی خویش را گم کرده‌اند و از حقیقت دور افتاده‌اند. اینان را با حقیقت نسبتی نیست.

اما در آینه گذشته می‌توان رُخسار مردان خدایی را دید، که بر نفس خویش لگام زدند و به امید فرجام بودند و راستی را پیشه کردند. بر خود سخت گرفتند تا دیگران راحت یابند و این را هنر زندگی نامیدند. اگر چه در عصر باستان می‌زیستند ولی آوازه زندگی آنان به روزگار ما رسیده است؛ شاید سرّ این جاودانگی این است که به نوعی، به حقیقت رسیدند و با بقای حقیقت، آنان نیز ماندند. شاید ما نیز چون در آینه تاریخ به آنان

نظر کنیم، سیمای خویش را یابیم زیرا حقیقت، سبب وحدتِ واصلانِ حقیقی است.

هرمس یکی از آن نام‌هاست که سالکان و پویندگان طریقت در وادی حقیقت با آن روبرو می‌شوند. آئین هرمتی بسیار قدیمی است و ریشه در خدایان دارد و از این روی، در هر دینی نامی بر آن نهاده‌اند. واقعیت زندگی او با اسطوره‌ها و افسانه‌ها در هم تنیده است؛ او را بانی علوم و هنرها می‌دانند و صاحب علم غیب‌گویی و پیش‌بینی. آئینی و آثاری به وی نسبت می‌دهند که دست به دست گشته است و به روزگار ما رسیده است. چند و چون در حقیقت این ماجرا دلکش است ولی دلکش‌تر آن است که سخنان او و طرز فکر و شیوه حقیقت‌جویی وی بر جای مانده است. شوربختانه گرد و غبار تاریخ، بر حقیقت آن نشسته است، ولی نیکبختانه آن را از بین نبرده است.

آنچه از او بر جای مانده است، منسوب به سال‌های بسیار دراز پیشین است ولی حقیقت حرف‌های او هنوز با طراوت و نضارت به نظر می‌آید. ادیان روحانی‌تر و غنی‌تر از آئین هرمتی، در روزگار ما بسیار می‌توان یافت ولی جالب این است که حرف‌های جملگی نظیر و شبیه هم‌اند. یعنی اگر ادیان وحدت دارند، در این است که به مقام و منزلت آدمی اعتنا کرده‌اند و آن را رفیع ساخته‌اند. این مطلب که آثار هرمتی در عرفان اسلامی اثر گذاشته است، سبب کاستی قدر و قیمت عرفان اسلامی نمی‌شود، بلکه بر عکس ما را به این اصل راهنمایی می‌کند که باید سخن حقیقت را شنید و به آن دل بست و این عمل را کمال دانست و بزرگان عرفان اسلامی نیز چنین بودند و چنان کردند. از جمله کمالات ایشان آن بود که هر جا سخن حقیقی یافتند، گرفتند و تترسیدند و شنیدند و بیش از

هرمتیکا، نوشته‌های کهن منسوب به هرمس است که قدیمی‌ترین آن‌ها در مصر یافت شده است و هرمس را همان طاطا، فرزانه‌ی اسطوره‌ای مصر دانسته‌اند که بیش از سه هزار سال پیش از میلاد می‌زیست و گویند جمیع معارف و نیز دین را به مصریان آموخت. آثار او بعدها به یونان رفت و با نهضت ترجمه به جهان اسلامی نیز راه یافت و سپس بر نسانس نیز تأثیر گذاشت.

این کتاب گزیده‌ای است از مجموعه‌ی آثار بازمانده‌ی هرمسی، که در اصل شامل هجده کتاب است و در این‌جا قطعه‌هایی که بهتر می‌توانند مضمون‌های اصلی اندیشه‌ی هرمسی را معرفی کنند انتخاب شده‌اند.

از کتاب‌های نشر مرکز

مانی و تعلیمات او / کتو ویدن گرن / نزهت صفای اصفهانی
دانشنامه‌ی مژدیسنا / جهانگیر اوشیدری
هرمونیک مدرن / فریدریش نیچه و ... / بابک احمدی، مه‌ران مهاجر، محمد نبوی
اسطوره‌های مصری / جرج هارت / عباس مخبر
پژوهشی در اسطوره‌ی گیل‌گمش و افسانه‌ی اسکندر / جلال ستاری
درباره‌ی قصه‌های اسطوره‌ای / میتو امیرقاسمی

برای استفاده از طبیعت باید از قوانین طبیعت پیروی کنیم

ISBN-978-964-305-838-8

9 789643 058388

۱۹۸۰۰ تومان